

INSPECȚIA MUNCII
INSPECTORATUL TERITORIAL DE MUNCĂ OLT

INFORMARE PRIVIND ACCIDENTELE DE MUNCĂ ȘI IMBOLNAVIRILE PROFESIONALE
ÎNREGISTRATE LA INSPECTORATUL TERITORIAL DE MUNCĂ OLT ÎN ANUL 2020
ACȚIUNI INTEPRINSE PENTRU PREVENIREA ȘI COMBATEREA
PANDEMIEI DE COVID-19

Una dintre cele mai importante activități desfășurate de Inspectoratul Teritorial de Muncă Olt este cea de prevenire a producerii evenimentelor în urma cărora rezultă accidentarea lucrătorilor.

Accidentul de muncă, conform Legii securității și sănătății în muncă nr. 319/2006, este vătămarea violentă a organismului, precum și intoxicația acută profesională, care au loc în timpul procesului de muncă sau în îndeplinirea îndatoririlor de serviciu și care provoacă incapacitate temporară de muncă de cel puțin 3 zile calendaristice, invaliditate ori deces.

În acest sens, inspectoratele teritoriale de muncă au o serie de indicatori statistici, indicatori care se raportează de către Inspecția Muncii la Biroul Internațional al Muncii.

Indicatori specifici activității de securitate și sănătate în muncă:

Sistemul informațional statistic al accidentelor de muncă constituie una din cele mai importante pârghii ale procesului decizional, pe baza căruia se realizează:

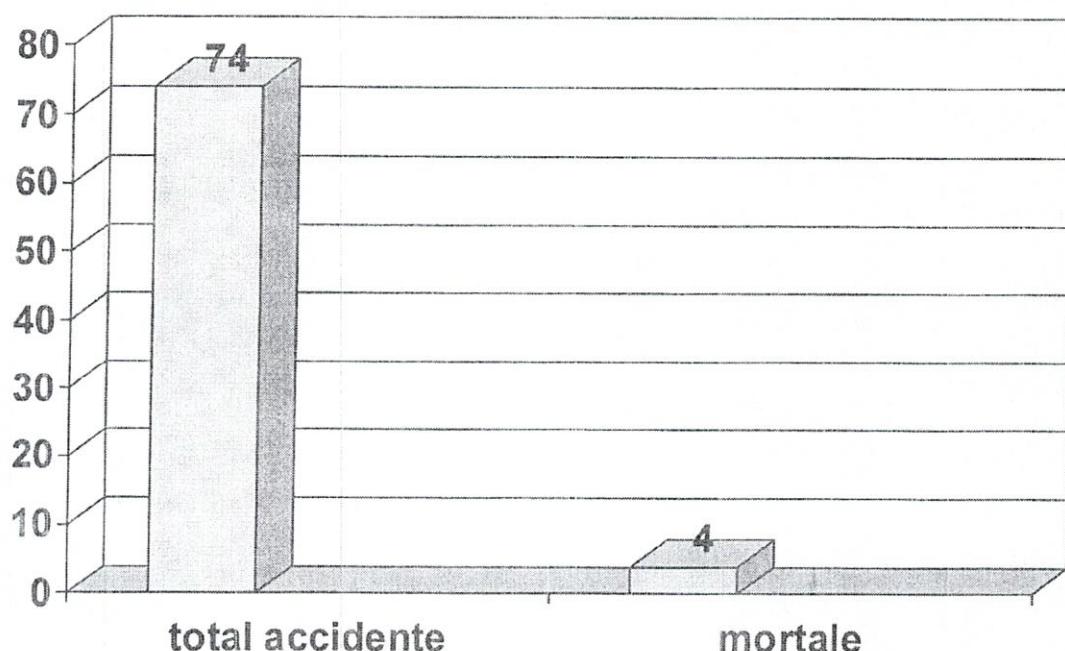
- Politica de securitate și sănătate în muncă;
- Se iau măsuri legislative;
- Se iau măsurile financiare și administrative necesare;
- Se pot determina implicațiile economice ale accidentelor de muncă;
- Se pot determina implicațiile financiare și sociale ale accidentelor de muncă.

- Indicatori exprimați în mărimi absolute:

a) *Numărul total de victime* (decese și accidentați cu incapacitate temporară de muncă) înregistrate în perioada de raportare, inclusiv accidentații care provin din accidente colective. Prin cunoașterea numărului de accidentați, se stabilește direcția în care trebuie îndreptată atenția organelor cu atribuții de control, respectiv ramurile și subramurile de activitate sau unitățile cu număr mare de accidente.

Pe parcursul anului 2020 la nivelul județului Olt s-au înregistrat un număr de 73 accidente de muncă, din care 69 accidente de muncă care au produs incapacitate temporară de muncă pentru 70 victime, 2 accidente de muncă care au avut ca urmare invaliditate pentru 2 victime, și 4 accidente de muncă care au avut ca urmare decesul a 4 victime. Accidentele mortale de muncă s-au produs la S.C. ALRO S.A. Slatina (2), S.C. BEKAERT SLATINA S.R.L. Slatina, și S.C. DENISA VULCAN STAR S.R.L. Găneasa.

Din cele 74 victime ale accidentelor de muncă înregistrate, un număr de 12 victime sunt de sex feminin.

Inspectoratul Teritorial de Muncă Olt a cercetat pe parcursul anului 2020 alte 12 evenimente în care au fost înregistrate decese ale lucrătorilor, 10 dintre acestea fiind încadrate ca accidente în afara muncii (cauza decesului fiind accident vascular sau infarct miocadic, fapt ce le plasează ca accidente în afara muncii), iar 2 decese s-au înregistrat pe raza județului Olt la unități cu sediul social în alte județe, cercetarea fiind efectuată de instituția noastră, înregistrarea facându-se de ITM-ul unde se află sediul social.

Domeniile economice care au înregistrat cele mai multe accidente de muncă sunt:

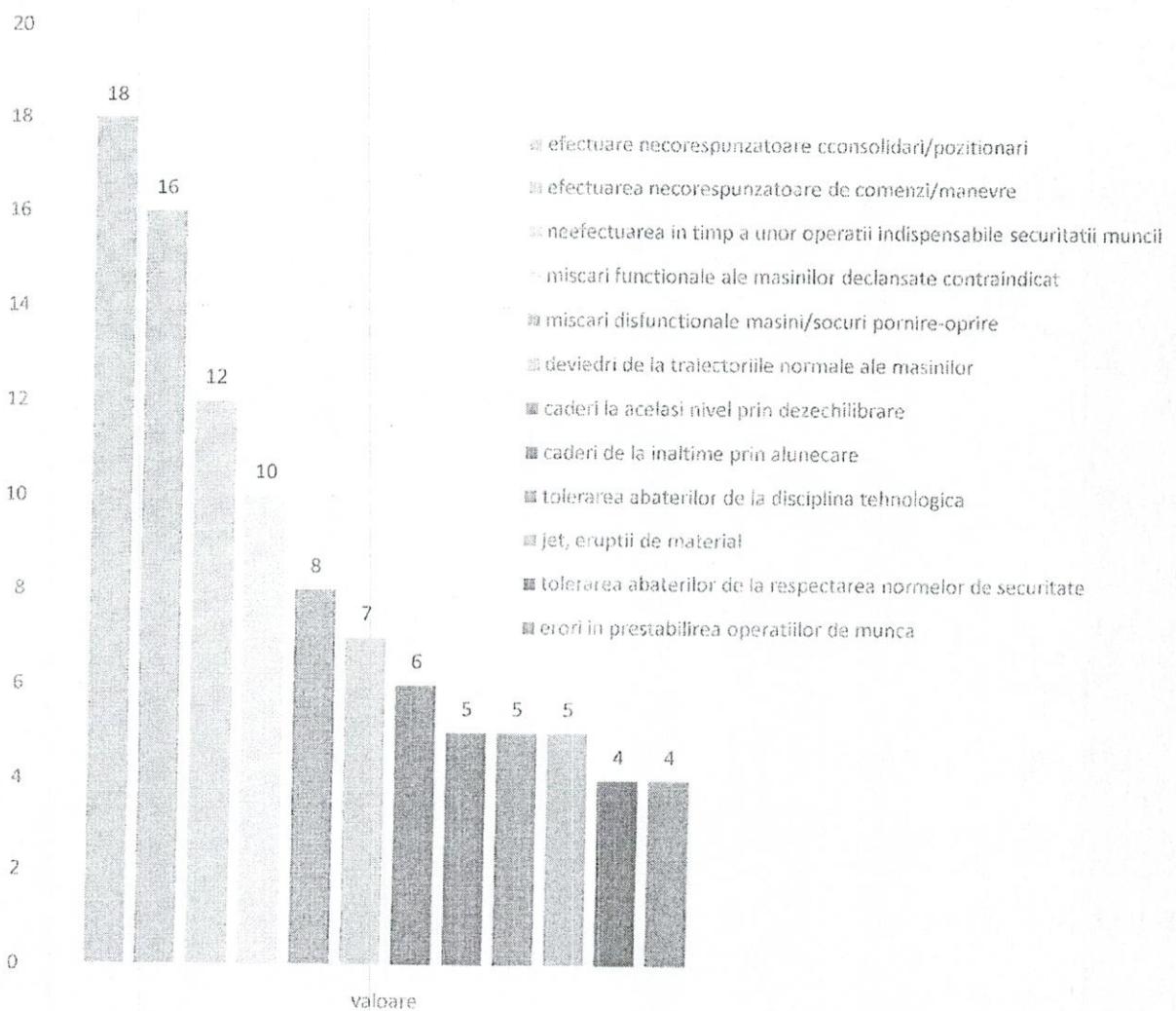
- industria metalurgică: 25;
- industria fabricării cauciucurilor: 8;
- construcții: 8;
- industria fabricării firelor și cablurilor metalice: 6;
- industria confecțiilor metalice: 4;
- agricultură: 4;
- industria alimentară: 4;
- asistență spitalicească: 2;
- alte domenii 13.

Vârsta persoanelor afectate este cuprinsă între 20 și 64 ani, cu mențiunea că cele mai multe cazuri (24), se regăsesc în grupa de vîrstă 40-50 ani, urmate de grupa de vîrstă 50-60 ani cu 22 cazuri și grupa de vîrstă 30-40 ani cu 15 cazuri.

Referitor la cauzele principale ale accidentelor de muncă înregistrate, acestea sunt următoarele:

- efectuarea necorespunzătoare de poziționări, consolidări: 18 cazuri;
- efectuarea necorespunzătoare de comenzi, manevre: 16 cazuri;
- neefectuarea în timp util a unor operații indispensabile securității muncii: 12 cazuri;
- mișcări funcționale ale mașinilor declanșate contraindicat: 10 cazuri;
- mișcări funcționale și disfuncționale mașinilor, şocuri la pornire/oprire: 8 cazuri;
- devieri de la traectoriile normale ale mașinilor: 7 cazuri;
- căderi de la același nivel prin dezechilibrare: 6 cazuri;
- căderi de la înălțime prin alunecare: 5 cazuri;
- tolerarea abaterilor de la disciplina tehnologică: 5 cazuri;

- jet, eruptii de material: 5 cazuri;
- tolerarea abaterilor de la respectarea normelor de securitate: 4 cazuri;
- erori in prestabilirea operatiilor de muncă: 4 cazuri.

b) *Numărul total de accidentați pentru care urmările accidentelor s-au terminat în perioada de raportare*, indiferent dacă evenimentul s-a produs în aceeași perioadă sau în perioadele anterioare sau în anul precedent.

Accidentații și-au încheiat perioada de incapacitate temporară de muncă prin trei modalități:

- prin deces: 4 persoane;
- prin invaliditate: 2 persoane;
- prin reluarea activității la locul de muncă: 68 persoane.

c) *Numărul total de zile de incapacitate temporară de muncă pierdute ca urmare a accidentelor de muncă*, aferent persoanelor pentru care urmările accidentului s-au terminat în perioada de raportare.

Numărul total de zile lucrătoare pierdute: 4313 zile.

Prin cunoașterea numărului de zile calendaristice pierdute de victime, conform certificatelor medicale, se obțin informații care oferă posibilitatea de:

- a dimensiona gravitatea accidentelor;
- a caracteriza aspecte legate de posibilitățile de tratament precum și nivelul de intervenție medicală în vederea recuperării capacitații de muncă.

Dacă se iau în calcul zilele lucrătoare pierdute se pot evalua:

- incidența economică;
- pierderile financiare;
- cheltuielile care se fac pentru recuperarea capacitații de muncă.

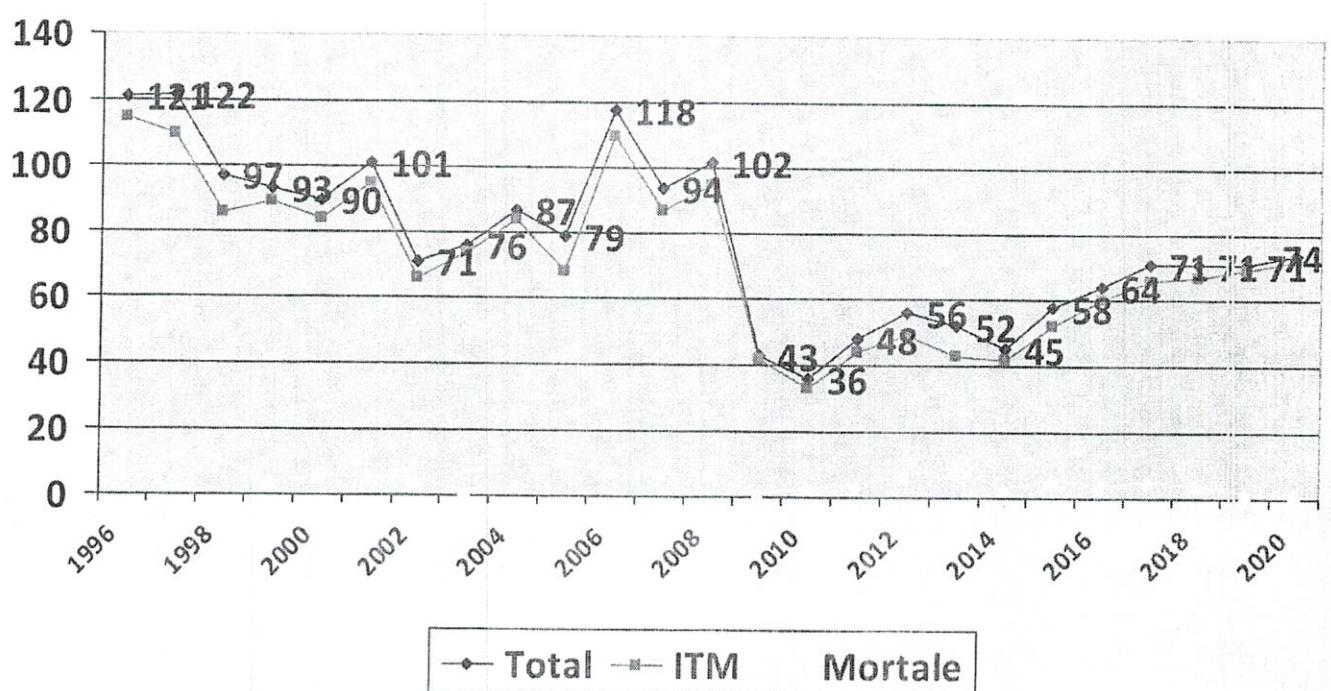
Indicatori exprimați în mărimi relative:

a) *Indicele de frecvență (IF)* care indică frecvența de accidentare, respectiv, câți accidentați revin la 1000 de lucrători și se determină cu următoarea formulă:
$$IF = (nr. total accidentați în perioada de raportare / nr. mediu de salariați în perioada de raportare) * 1000; IF = 1,11 / 1000 lucrători.$$

b) *Indicele de gravitate (IG)* indică amploarea accidentelor, determinată de numărul total de zile pierdute, raportat la 1.000 de lucrători.
$$IG = (nr. total de zile calendaristice de ITM / nr. mediu de salariați din perioada de raportare) * 1000; IG = 64 zile / 1000 lucrători.$$

c) Indicele de durată medie (IDM) exprimă numărul de zile pierdute, în medie de un accidentat. $IDM = \frac{\text{nr. zile calendaristice de incapacitate temporară de muncă}}{\text{nr. total de accidentați care au încheiat incapacitatea temporară de muncă în perioada de raportare}}$; IDM = 58 zile.

Evoluția accidentelor de muncă înregistrate în județul Olt:

Scăderea numărului de accidente de muncă este posibilă prin două căi:

- analiza post accident;
- analiza pre accident.

Analiza post accident se face pe baza studierii accidentelor deja înregistrate, sub aspectul cauzelor care au condus la producerea evenimentului (arborele cauzal), în vederea stabilirii politicii de prevenire (unități supuse controlului, tipul de control, tematici de control etc.).

Analiza pre accident, se bazează pe evaluarea riscurilor la unități. Din lucrările de evaluare se extrag factorii de risc (pericolele) și se acționează în consecință pentru prevenire. Această analiză este cea mai dificilă dar și cea mai eficientă.

ITM Olt a pus accent în vizitele de control pe necesitatea evaluării riscurilor privind securitatea și sănătatea în muncă a lucrătorilor și pe obligativitatea ca politica de prevenire a agentului economic să se axeze pe eliminarea sau diminuarea riscurilor.

Cauzele care au condus la producerea accidentelor grave (mortale sau cu invaliditate) sunt, în principal, următoarele:

Nerespectarea instrucțiunilor proprii de securitate și sănătate în muncă , ceea ce înseamnă că la nivelul fiecarei unități ar trebui să se ia urmatoarele măsuri pentru prevenirea și scăderea numărului de accidente :

- întocmirea unui necesar de documentații cu caracter tehnic de informare și instruire a lucrătorilor în domeniul securității și sănătății în muncă;
- elaborarea de instrucțiuni proprii, pentru completarea și/sau aplicarea reglementărilor de securitate și sănătate în munca, ținând seama de particularitățile activităților și ale locurilor de muncă aflate în responsabilitatea lor, afișarea acestora la locurile de muncă și verificarea de către conducatorii locurilor de muncă dacă aceste instrucțiuni sunt respectate de către execuțanți în timpul desfășurării activității;
- elaborarea tematicii pentru toate fazele de instruire, stabilirea periodicității adecvate pentru fiecare loc de muncă, asigurarea informării și instruirii lucrătorilor în domeniul securității și sănătății în muncă și verificarea cunoașterii și aplicării de către lucrători a informațiilor primite;
- elaborarea programului de instruire-testare la nivelul întreprinderii și/sau unității.

Erori în prestabilirea operațiilor de muncă ,ceea ce înseamnă că la nivelul fiecarei unități ar trebui să se ia urmatoarele măsuri pentru prevenirea și scăderea numărului de accidente :

- adaptarea muncii la om, în special în ceea ce privește proiectarea posturilor de muncă, alegerea echipamentelor de muncă adecvate, a metodelor de muncă și de producție, în vederea reducerii monotoniei muncii, a muncii cu ritm predeterminat și a diminuării efectelor acestora asupra sănătății;
- dezvoltarea unei politici de prevenire coerente care să cuprindă tehnologiile, organizarea muncii, condițiile de muncă, relațiile sociale și influența factorilor din mediul de munca;

- să stabilească pentru lucrători, prin fișa postului, atribuțiile și răspunderile ce le revin în domeniul securității și sănătății în munca, corespunzător funcțiilor exercitate;
- să evaluateze risurile pentru securitatea și sănătatea lucrătorilor, inclusiv la alegerea echipamentelor de muncă, a substanțelor sau preparatelor chimice utilizate și la amenajarea locurilor de muncă;
- asigurarea fiecărui sector de activitate cu forță de muncă necesară, calificată sau cu potențial profesional. Adaptarea permanentă și operativă a resurselor umane la toate schimbările și cerințele companiei;
- optimizarea utilizării personalului prin repartizarea salariaților pe posturi în funcție de pregătirea, abilitățile și aptitudinile profesionale;
- formarea și dezvoltarea pregătirii și carierei profesionale a salariaților, evaluarea performanțelor individuale sau collective;
- dezvoltarea unei culturii organizaționale bazată pe armonizarea intereselor companiei cu ale angajaților, implicare, fidelitate, ordine și disciplină, cult al valorilor, nediscriminare, respectarea legislației muncii.

Bolile profesionale:

Boala profesională, conform Legii securității și sănătății în muncă nr. 319/2006, este afectiunea care se produce ca urmare a exercitării unei meserii sau profesiei, cauzată de agenți nocivi fizici, chimici ori biologici caracteristici locului de muncă, precum și de suprasolicitarea diferitelor organe sau sisteme ale organismului, în procesul de muncă, iar acțiunea factorilor de risc să fie de lungă durată.

Bolile profesionale sunt cercetate și înregistrate de către Direcțiile de sănătate publică, Inspectoratele teritoriale de muncă asigură, la solicitarea acestora, participarea unui inspector de muncă care certifică, pe baza evaluării factorilor de risc, existența riscului care a produs boala.

Demn de menționat este faptul că o boală profesională apare după o expunere lungă în timp la noxele profesionale, de ani de zile. Pentru reducerea numărului de apariții a bolilor profesionale, ITM Olt a pus accentul pe îmbunătățirea condițiilor de muncă. Un prim pas este determinarea nivelului de noxe și evaluarea risurilor, induși de factorii nocivi, asupra lucrătorilor.

O atenție deosebită a acordat ITM Olt sprijinirii și consilierii Comitetelor de Securitate și Sănătate în Muncă din unitățile cu peste 50 salariați și promovării dialogului social, acțiuni ce s-au regăsit în programul propriu al inspectoratului, având în vedere că la aceste întâlniri se discută în principal despre condițiile de muncă, acordarea echipamentului de protecție și de lucru, a materialelor igienico-sanitare și a alimentației de protecție.

Pe parcursul anului 2020, în județul Olt s-au cercetat și confirmat un număr de 15 boli profesionale.

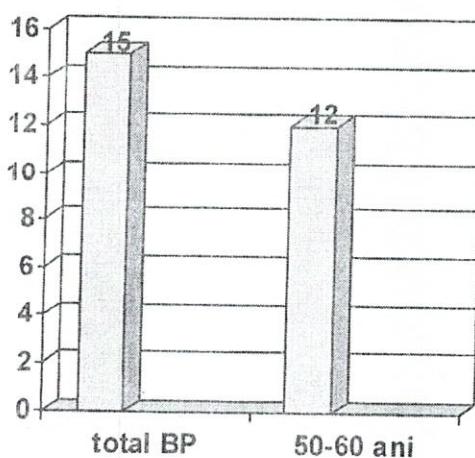
Principalele afecțiuni în urma cărora aceste cazuri au fost declarate ca boli profesionale sunt: silicoză (7 cazuri) și astm bronșic profesional (8 cazuri).

Repartizarea celor 15 de cazuri este următoarea: un număr de 7 cazuri la S.C. Electrocarbon S.A. Slatina, 3 cazuri la S.C. Alro S.A. Slatina, 2 cazuri la S.C. Bekaert Slatina S.R.L. Slatina, 2 cazuri la Parohia Baldovinești, 1 caz la S.C. Aluminiu Industrial Grup S.R.L. Curtișoara.

Din analiza cazurilor de boală profesională s-au constatat următoarele:

Vârsta persoanelor afectate este cuprinsă între 40 și 67 ani, cu mențiunea că cele mai multe cazuri(12), se regăsesc în grupa de vîrstă 50-60 ani. Cele mai multe cazuri s-au produs la persoane cu peste 20 ani vechime în muncă.

Domeniul unde s-au înregistrat cele mai multe cazuri de boli profesionale este cel metalurgic.

Măsurile tehnico - organizatorice în vederea prevenirii imbolnavirilor profesionale sunt reprezentate într-o ordine de priorități, legate de eficiență maximă:

- Eliminarea noxei profesionale din procesul tehnologic prin înlocuirea substanțelor nocive sau a tehnologiilor nocive cu altele mai puțin nocive sau inofensive;
- Izolarea aparaturii generatoare de noxe (automatizare, cabine speciale, termoizolare);
- Împiedicarea pătrunderii noxei în aerul locurilor de muncă (ermetizare, procedee umede pentru pulberi, ventilație locală);
- Diminuarea concentrațiilor nozelor existente la locurile de muncă prin ventilație generală sau fonoabsorbție;
- Împiedicarea acțiunii noxei asupra lucrătorilor sau diminuarea acestei acțiuni prin reducerea efortului fizic, a suprasolicitărilor fizice și neuropsihice, reducerea duratei zilei de muncă, folosirea echipamentului individual de protecție etc;
- Asigurarea alimentației de protecție și consumarea acesteia în unitate;
- Efectuarea corectă a instructajului pentru securitatea și sănătatea în muncă;
- Supravegherea medicală permanentă a prin examinările medicale la angajare, controlul medical periodic și de adaptare în muncă, prin examenele clinice generale și de specialitate, examinările paraclinice și de laborator (determinarea indicatorilor de expunere și de efect biologic);
- Acțiuni ce presupun managementul clinic al angajaților bolnavi în vederea maximizării capacitatei lor de muncă și recuperării lor, îmbunătățirea prognosticului pe termen lung.

Acțiuni intreprinse pentru prevenirea și combaterea pandemiei de COVID-19

În contextul evoluției situației epidemiologice determinată de răspândirea virusului SARS CoV 2, începând cu data de 16 martie 2020, prin Decret prezidențial, a fost declarată starea de urgență pe teritoriul României, fapt ce a instituit anumite restricții și limitări privind libera circulație, libertatea întrunirilor, desfășurarea anumitor activități economice.

Intrucât Decretul Președintelui României a suspendat efectuarea controalelor la angajatori de către inspectoratele teritoriale de muncă, cu anumite excepții, în luniile martie și aprilie 2020 instituția noastră a desfășurat mai multe acțiuni de informare și conștientizare a angajatorilor privind prevenirea și combaterea

riscului de infectare cu virusul SARS CoV 2. Astfel, pe perioada stării de urgență au fost transmise materiale de informare la aproximativ 4000 unități.

De asemenea, angajatorii cu peste 100 lucrători au fost obligați să decaleze programul de lucru, ITM Olt desfășurând atât acțiuni de informare cât și acțiuni de verificare și control.

Pandemia de COVID-19, a fost și este o provocare pentru instituțiile cu atribuții de control, acțiunile instituțiilor implicate în verificarea modului de respectare a cerințelor pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19 a avut în vedere cel puțin două aspecte: protejarea propriilor angajați implicați în aceste acțiuni și verificarea respectării de către angajatori și lucrători a prevederilor legale.

Astfel, în perioada martie-decembrie 2020, cu scopul verificării aplicării de către angajatori a dispozitiilor legale, Inspectoratul Teritorial de Muncă Olt a efectuat un număr de 922 controale atât prin personalul propriu cât și în colaborare cu celealte instituții cu atribuții de control.

Un număr de 37 acțiuni de control s-au desfășurat pe timp de noapte și în zilele de sămbătă și duminică, au fost constatare 767 deficiențe pentru care s-au dispus măsuri de remediere, au fost aplicate 32 amenzi în valoare de 33.000 lei

Acțiunile de control au presupus, în primul rând, conștientizarea angajatorilor asupra necesității de a evalua riscul de infectare a lucrătorilor cu noul coronavirus, apoi, de a impune și verifica respectarea cerințelor minime de securitate și sănătate în muncă, iar în domeniul relațiilor de muncă au presupus informări, verificări și controale privind modul de încheiere, executare și suspendare a contractelor individuale de muncă, de desfășurare a muncii la domiciliu, a telemuncii, decalarea programului de muncă pentru evitarea aglomerărilor în stații și mijloacele de transport în comun cu scopul reducerii riscului de infectare cu virusul SARS CoV 2.

Constantin Cristian UNGUREANU
Inspector Șef

